

Yakın Çağ'da Avrupa - I

1. Haçlı Seferleri sonucunda kâğıt ve matbaa Avrupa'da da kullanılmaya başlanır, bunun sonucunda kültürel ve bilimsel gelişmeler yaygınlık kazanır. Bu durum kiliseye ve din adamlarına olan güvenin sarsılmasına neden olur.
CEVAP C
2. Tycho Brahe rasathanesinde bulunan gelişmiş teleskopik aletler sayesinde uzun süre gözlem yapmış ve 777 yıldızın yerini tespit etmiştir.
CEVAP D
3. Nant Fermanı ile Fransa'da, Ogsburs Barışı ile Almanya'da Reform Hareketleri amacına ulaşmıştır. Vestfalya Antlaşması ile Avrupa'da mezhep özgürlüğü ortaya çıkmıştır.
CEVAP E
4. Osmanlı-Rus Savaşı sırasında (1768-1774) Prens Potemkin "Doğu Sisteminin Büyük Planı" adıyla Osmanlı Devleti'ni yıkma projesini hazırladı. Projeye göre Türkler Avrupa'dan atılacak, İstanbul merkez olmak üzere bir Rus prensinin yönetiminde Grek Devleti kurulacaktı. Bu düşünceyle II. Katerina, 1779'da doğan torununa Bizans İmparatorluğu'nun kurucusu Konstantin'in adını vermişti. Dakya projesi ise Rusya ve Avusturya arasında Osmanlı topraklarını paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Projeye göre Eflak - Boğdan ve Besarabya'da yani Dinyester ve Tuna nehirleri arasında Dakya adıyla Rusya ve Avusturya'ya bağımlı bir devlet kurulacaktı.
CEVAP D
5. 1795 yılında Fransa, Venedik Cumhuriyeti'ni ilhak ederek ortadan kaldırmıştır.
CEVAP B
6. Campo Formio Antlaşması 1795 yılında Fransa ile Avusturya arasında imzalanır bu antlaşmaya göre Venedik topraklarının bir kısmı ve Korfu Adası Fransa'ya bırakılır. Osmanlı ile sınır olan Napolyon 1798 yılında Osmanlı'nın Mısır topraklarını işgal etmiştir.
CEVAP A
7. 5 Ağustos 1772'de Avusturya, Rusya ve Prusya, ülkedeki "anarşiye son vermek" adına Lehistan'ı kendi aralarında taksim ettiler.
CEVAP E
8. Tilsit ve Erfurt Antlaşmaları Rusya ile Fransa arasında imzalanmıştır. Bu antlaşmalar ile iki devlet Osmanlı topraklarını aralarında bölüşmüşlerdir.
CEVAP D
9. Sanayi İnkılabı köleliğin yaygınlaşmasına neden olmuştur. Köleliğin yasaklanması 1848 ihtilallerinden sonra yaşanacaktır.
CEVAP E
10. İngiltere ile Fransa arasında yapılan Plessey Savaşı sonucunda Babür İmparatorluğu'nun hazineleri İngiltere'nin eline geçmiştir.
CEVAP A
11. Abraham Lincoln 1865 yılında uğradığı suikast sonucunda hayatını kaybetmiştir.
CEVAP C
12. Filiki Eterya, Osmanlı Devleti'nden bağımsızlık kazanmak amacıyla bir grup Yunan'ın 1814 yılında kurmuş olduğu bir dernektir. Anlamı "Dostluk Cemiyeti"dir. Gizli bir İtalyan örgütü olan Carbonari örnek alınarak teşkilatlanmıştır.
CEVAP A
13. Napolyon Savaşları, Fransız Devrim Savaşlarının ardından Napolyon önderliğindeki Fransa ile Avrupa'nın diğer güçlü devletlerinin oluşturduğu koalisyon arasında gerçekleşen savaş dönemidir. Başlangıç tarihinin hangi yıl olduğuna dair tarihçiler ve araştırmacılar arasında fikir birliği yoktur. 1800-1815 yılları arasında, yaklaşık 15 yıl sürmüştür. Napolyon Savaşları, Fransız Devrimi'nin ardından, monarşiye karşı fikirlerin ve siyasal etkinliklerin Avrupa'nın bütününe yayılmasını engellemeye çalışan Fransa dışındaki devletlerin oluşturduğu Koalisyon güçleriyle Fransız Devrim orduları arasında Napolyon'un siyasi ve askerî liderliği altında sürmüş çatışmalardır. Bu savaşlar sonucunda ihtilalin çıkardığı fikirler kıta Avrupa'sına yayılmıştır.
CEVAP A
14. İngiliz şairi Lord Byron dahi 1823'te Rumları desteklemek için Yunanistan'a geldi. Şiirleriyle ve yazılarıyla Yunanlıların sevgi ve sempatisini kazandı. Don Juan adlı eserinde İngiltere, Rusya ve Osmanlı Devleti'ndeki soyluların yaşamını anlatan şair, ateşli bir hastalığa yakalanarak savaşa katılmadan öldü.
CEVAP A
15. Napolyon'un değiştirdiği Avrupa haritasını yeniden çizmek ve Avrupa'nın geleceğini belirlemek amacıyla Viyana'da bir kongre toplandı. İngiltere, Rusya, Avusturya, Prusya ve Fransa'nın katıldığı konferansa Avusturya Başbakanı Meternik başkanlık etti. Bu konferansta Rusya, İngiltere, Avusturya ve Prusya aralarında anlaşarak Dörtlü İttifak grubunu kurdular.
CEVAP C

Yakın Çağ'da Avrupa - I

16. 1830 ve 1848 ihtilalleri ile Avrupa'da demokratik ve anayasal devletler kurulmuştur.
CEVAP B
17. Yedi Yıl Savaşlarından yorgun çıkan İngiltere kolonilerinin vergi oranını (çay vs.) artırır. İngiltere'nin istediği vergileri vermek istemeyen koloniler, İngiliz çaylarını denize döktüler. Böylece Amerika'daki İngiliz kolonilerinde ayaklanma başladı. Koloni temsilcileri 1774 yılında Filedelfiya'da toplandılar. Toplantı sonunda, İngiltere'den kolonilerin onayı alınmadan vergi alınmamasına karar verildi. İsteklerinin reddedilmesi üzerine ikinci kez toplanan koloniler İngiltere'ye savaş ilan ettiler.
CEVAP D
18. Boston Çay Partisi, Amerika'daki kolonilerin İngiltere'den gelen yüksek vergili çayı ve Büyük Britanya'yı protesto etmek için 16 Aralık 1773'te Boston Limanı'nda İngiliz gemilerindeki tonlarca çayı kızılgerilili kılığında girerek denize dökme eylemidir.
CEVAP C
19. Yedi Yıl Savaşlarında İngiltere tarafından büyük zarara uğratılan Hollanda, İspanya ve Fransa Amerikan bağımsızlık savaşında 13 koloniyi desteklemişlerdir.
CEVAP E
20. Yedi Yıl Savaşları 1756-1763 yılları arasında yaşanmıştır. II. Filedelfiya'dan önceki bir olaydır.
CEVAP A
21. İngiltere'ye karşı sekiz yıl süren savaş sonunda, Amerikan kolonileri galip geldi. İngiltere, 1783 yılında Versay Antlaşması'yla Amerikan kolonilerinin bağımsızlığını tanıdı. Bağımsızlığını elde eden koloniler, anayasa hazırlayarak federal bir cumhuriyet yönetimine geçti. Avrupa'dan Amerika'ya yapılan göçler sonunda Avrupa'da işsizlik azaldı. Amerika Birleşik Devletleri, dünya tarihini etkileyerek yeni bir denge unsuru oldu.
CEVAP B
22. III. Selim 1789 - 1807 yılları arasında hüküm sürmüştür. ABD ile ilk ilişkiler III. Selim Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.
CEVAP C
23. Sanayi Devrimi'nin Fransız İhtilali'nin nedenleriyle herhangi bir ilgisi yoktur. Fransa'da ihtilal gerçekleştiğinde henüz Fransa Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştirilememiştir.
CEVAP E
24. Fransa'da hâkim olan siyasi ve sosyal düzene karşı çıkan, hürriyet, eşitlik ve adaleti tüm insanlar için talep eden akılcı düşünürlerin ortaya koyduğu ilkeler, ezilen geniş halk kitleleri arasında hızla yayıldı ve yankı bulmaya başladı. Fransız halkını etkileyen düşünürlerin başında Montesquieu (1689-1755), Voltaire (1694-1778), Jean-Jacques Rousseau (1712-1778) ve Diderot (1713-1784) gibi aydınlar gelmekteydi. Auguste Comte ihtilalden sonra yaşamıştır.
CEVAP B
25. Fransa'da en son 1614 yılında toplanmış olan bir "danışma meclisi" niteliğindeki kurumun adı Etats Generaux (Eta Jenero)'dur.
CEVAP A
26. İhtilalden sonra kurulan Konvansiyon (Cumhuriyet/ Anlaşma) Meclisi Kral XVI. Louis'i yargılar, bu yargılama 15 Ocak 1793 tarihinde tamamlanır ve kral "vatana ihanet" suçundan giyotinle idama mahkûm edilir. Kral XVI. Louis'in cezası, 21 Ocak 1793 tarihinde infaz edilir. Kraliçe Marie Antoinette ise, Kral XVI. Louis'in idamından yaklaşık dokuz ay sonra, yine aynı suçtan idam cezasına çarptırılır ve bu ceza da 16 Ekim 1793 tarihinde infaz edilir.
CEVAP B
27. Capet ve Bourbon hanedanları tarafından yönetilen devlet Fransa'dır.
CEVAP D
28. Liberalizm Endüstri Devrimi sonucu ortaya çıkan ekonomik görüşlerden biridir.
CEVAP E
29. 1792-1795 yılları arası Konvansiyon (Cumhuriyet) yönetimi, 1795 - 1799 yılları arası Direktuar yönetimi, 1799-1804 yılları arası Konsüllük yönetimi görev yapar.
CEVAP A
30. Tilsit Antlaşması, 1807 yılında Fransa ile Rusya arasında imzalanan antlaşmadır. Bu antlaşmaya göre Rusya, Avrupa'da İngiltere'ye karşı Fransa'nın yanında yer alacak, buna karşılık Fransa da Rusya ile Osmanlı Devleti arasında arabuluculuk yapacaktı. Eğer Osmanlı Devleti bunu kabul etmezse, Fransa Rusya'nın yanında Osmanlı Devleti'ne karşı savaş açacak ve onu aralarında paylaşacaklardı.
CEVAP D
31. Napolyon, Borodino, Leipzig savaşlarında koalisyon güçlerine karşı savaşı kaybeder. 1814 yılında koalisyon güçleri Paris'e girer, Napolyon tahttan çekilir, Elbe Adası'na sürgüne gönderilir. Sürgünden kaçan Napolyon tahti ele geçirir, yeni bir ordu hazırlayarak koalisyon güçleriyle savaşır, 1815 yılında yapılan Waterloo Savaşı'ndan kesin bir yenilgi alan Napolyon Sainte Hellen adasına sürgüne gönderilir, ölüncüye kadar burada kalır.
CEVAP A

Yakın Çağ'da Avrupa - II

1. 1795 Campo Formio Antlaşması ile Korfu Adası'nı ele geçiren Napolyon Osmanlı Devleti ile komşu olmuştur.
CEVAP C
2. Konvansiyon (Cumhuriyet/Anlaşma) Meclisi ilk olarak 21 Eylül 1792 tarihinde, 1789 yılından itibaren süren meşrutî monarşiye son vererek, cumhuriyet rejimini ilan etti. Böylece, Fransa tarihinde I. Cumhuriyet Dönemi (1792-1804) başlamış oldu.
CEVAP B
3. 1815 Viyana Kongresi'ne Dörtlü İttifak grubu olarak bilinen İngiltere, Avusturya, Rusya ve Prusya katılmıştır.
CEVAP A
4. Viyana Kongresi Avrupa'da beş büyük devlet olarak bilinen Fransa, İngiltere, Rusya, Avusturya ve Prusya arasındaki güç dengesini yeniden düzenler. Kongrede alınan kararlar gereğince Fransa'nın hudutları 1792 yılındaki sınırlarına çekilir. Fransa'nın kongrede oluşturulan sınırları, kuzeydoğuda Yeni Birleşik Hollanda ile güneyde ise Savoie'nin katılımıyla güçlenen ve Güney İtalya'nın büyük bir kısmını elinde tutan Sardinya- Piemonte Krallığı toprakları ile çevrildi. Viyana Kongresi ile oluşturulan Hannover Krallığı ile de Fransa'nın doğu sınırları çizilmiş oluyordu.
CEVAP D
5. Avrupa devletleri temsilcileri Napolyon Savaşlarının sonuçlarını değerlendirmek ve siyasi dengeleri yeniden kurmak için Viyana'da Avusturya Arşidükü Metternich (Meternik) başkanlığında Viyana Kongresi'nde toplandılar. (1815) Meternik sistemi adı verilen bir politika oluşturdular. Bu sisteme göre Avrupa'nın herhangi bir yerinde ayaklanma çıkması durumunda birlikte hareket edecekler ve Fransız İhtilali'nin getirdiği bu ayaklanmaları bastıracaklardı. Ancak aldıkları bu kararları Osmanlı Devleti'nde Yunan ayaklanması çıkınca uygulamadılar ve Yunan isyanına destek verdiler.
CEVAP A
6. 1815 Viyana Kongresi'nde alınan kararlara restorasyon kararları adı verilir ve milliyetçilik akımına karşı Meternik Sistemi benimsenir. Bu kongrede Rusya tarafından ilk defa Şark Sorunu (Osmanlı) gündeme getirilir.
CEVAP E
7. Kral ve kraliçenin idamı Fransa'da, Konvansiyon (Cumhuriyet/Anlaşma) Meclisine ve Cumhuriyet rejimine karşı bazı isyanları beraberinde getirdi. Ancak, bu idamların en önemli sonuçları uluslararası siyasette etkisini gösterdi. 20 Nisan 1792 tarihinden itibaren Avusturya ve Prusya Koalisyonu'nun Fransa'ya karşı sürdürdüğü savaşa, kral ve kraliçenin idamları üzerine; İngiltere, İspanya, Hollanda, Napoli, Toskana ile bazı Alman Prenslikleri de katılmıştır.
CEVAP B
8. Fransa'nın Aydınlanma sürecinin bayraktarlığını yapmasının en önemli sebeplerinden biri de kısaca "Encyclopédie" olarak bilinen "Encyclopédie ou dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers (Ansiklopedi ya da Bilimlerin, Sanatların ve Mesleklerin Sınıflandırılmış Sözlüğü) yayınlamasıdır. Editörlüğünü Denis Diderot ve Jean le Rond d'Alembert'in yaptığı ansiklopedi 1772'de tamamlanabildi. Diderot, "Encyclopédie"nin birinci cildinde yazdığı takdim yazısında "İnsan, ayırım gözetmeden ve çekinmeden her şeyi incelemeli ve deşmelidir... Bütün o eski aptallıkları ayaklarımızın altına almamız; akıl tarafından konulmamış olan bütün engelleri yıkmamız; bilim ve sanatı eski özgürlüklerine kavuşturmalıyız" diyerek yayın felsefesini açıklamıştır. Hem bu takdim yazısı hem de ansiklopedide yayınlanan yazılar Aydınlanma düşüncesinin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağladı. Ayrıca bu yazılar ve Aydınlanma düşünürlerinin diğer fikirleri Fransız İhtilali'ne giden süreci de hazırladı.
CEVAP A
9. Tarihin bir bilim dalı olarak gelmesinde ve bilimsel metotlarının oluşumunda ilkeler koyan XIX. yüzyıl düşünürü Thomas Buckle'dir.
CEVAP B
10. Avrupa'da Şubat 1848'den 1849 yılının yaz aylarına kadar süren yaklaşık bir buçuk yıllık dönemde muhafazakar monarşik rejimler, kısa süreliğine de olsa yıkılmıştır. İşçi sınıfı ve halk liberal meclislerin kurulmasını sağlayarak iktidarları bir anayasa çerçevesinde halkı yönetmeye zorlamışlardır. 1848 Devrimi olarak da adlandırılan bu olaylar, Fransa'da başlamış ve kısa sürede Avusturya-Macaristan, Hollanda, İsviçre, Danimarka, Prusya (Almanya) ve İtalya'ya sıçramıştır.
CEVAP A
11. 1871 yılında Almanya'nın siyasal birliğini sağlayan I. Wilhelm tarafından başbakanlığa getirilen Bismark'tır.
CEVAP B

Yakın Çağ'da Avurpa - II

12. Avrupa'da 19. yüzyıl boyunca pek çok yeni devlet ortaya çıkmıştır. Bu yeni devletler arasında Belçika, Yunanistan, Macaristan, Sırbistan, Romanya, Karadağ, İtalya ve Almanya'yı sayabiliriz. Bu devletlerden İtalya (Piyemonte) ve Almanya ülke birliklerini tesis edebilmek için başta Avusturya olmak üzere diğer Avrupa devletleriyle savaşmışlardır.

CEVAP D

13. 1861 yılında Torino'da ilk İtalyan meclisi açıldı ve daha önce Piemonte kralı unvanı taşıyan II. Vittorio Emanuele, İtalya Kralı olarak kabul edildi. 1861 yılında Kont Cavour ölmesine rağmen İtalya, Avusturya'nın Prusya ile giriştiği savaştan istifade ederek 3 Ekim 1866'da imzalanan Viyana Antlaşması ile Venedik'i ve 1870 yılında Fransa ile Prusya arasında yapılan Sedan Savaşı'nın oluşturduğu siyasi ortamdan yararlanarak 20 Eylül 1870'de Fransa'nın himayesindeki Papalık'ın hâkimiyetindeki Roma'yı İtalya'ya katarak İtalya'nın birliği sürecini tamamladı. Böylece Roma Devleti'nin yıkılışından yaklaşık on dört asır sonra İtalya 19. yüzyılda tekrar birliğini sağlayabildi.

CEVAP C

14. 1870 yılında Prusya ile Fransa arasında yapılan Sedan Savaşı'nda galip gelen Prusya Alsas-Loren bölgesini Fransa'dan alarak siyasal birliğini büyük ölçüde tamamlayarak I. Wilhelm tarafından ikinci kez Almanya kurului.

CEVAP D

15. İngiltere 1295 yılından beri parlamenter sistemle yönetilen bir meşrutî krallıktır. Almanya ise 1921 yılında Cumhuriyet rejimine geçecektir. A, B, C ve D seçenekleri 1848 İhtilallerinin sonuçlarıdır.

CEVAP E

16. Genel olarak 15 ve 16. yüzyıllarda Batı Avrupa devletlerinin hepsinin amacı merkezî mutlak siyasal yapılanmaya gitmekti. Düşünürler de geliştirdikleri kuramlarla, mutlak monarşiyi savunan görüşler ileri sürdüler. Aynı dönemlerde İtalya'da Machiavelli, İngiltere'de Hobbes, Fransa'da Bodin mutlak monarşiyi savunan kuramlar geliştirdiler.

CEVAP D

17. Genel olarak ütopyacı olarak nitelendirdiğimiz bu düşünürlerin görüşlerini, içinde buldukları kapitalist sistem ve bu sisteme karşı insanların mutluluğa nasıl erişebilecekleri arayışı şekillendirmiştir. Thomas More (1480-1535)'un "Ütopyası" ve Campenalla (1568-1639)'nın "Güneş Ülkesi", bu arayışın güzel örnekleridir. Thomas More ve Campenalla bu dönemde ileri sürdükleri görüşleriyle daha sonraki düşünceleri etkileyecek ve sosyalist düşünürlerin ilk öncüleri olacaklardır.

CEVAP C

18. Maniyerizm: 16. yüzyılın ikinci yarısında Rönesans sanatına karşı duyulan bir tepkinin sonucunda ortaya çıkmıştır. Rönesans'ın insanı ön plana alan, sıkı bir geometriye dayanan akılcı tutumuna karşı çıkma, katı kalıpları yıkmaya eylemidir.

CEVAP A

19. Reform Hareketini, ekonomik, sosyal ve siyasal yaşamı içine alacak şekilde yorumlayan Thomas Müntzer oldu. Böylece diğer reformcu düşünürlerden ayrılan bir çizgi izledi. Müntzer, Reform Hareketi'ni o dönem Almanya'sında en çok ezilen köylü sınıfına ve köylüler savaşına dayandırdı.

CEVAP C

20. Siyaset biliminin kurucusu kabul edilen Machiavelli (1469-1527) "Prens" adlı eserinde İtalya'nın siyasal birliğini nasıl sağlayacağı sorununa çözüm önerileri getiren Osmanlı Devleti'ni örnek olarak göstermiştir. Osmanlı Devleti'nde tüm ülkenin tek bir efendiye tabi olduğunu, görevlilerin padişahın kulu olup varlığını ona borçlu olduğunu ve yalnız ona itaat ettiğini; dolayısıyla da dış güçlerin içeriden bir iş birlikçi bulmasının mümkün olmadığını belirtmiştir.

CEVAP B

21. İngiltere'de Sanayi Devrimi, ilk önce dokuma ve demir sanayinde gerçekleşmiştir. Buna paralel olarak İngiltere'de ilk dokuma fabrikası 1771'de kuruldu. Dokuma tezgâhları su dolaplarıyla çalıştığı için sadece ırmak boylarına kurulabilmekteydi. 1785'e geldiğinde James Watt'ın yaptığı ve buhar gücüyle işleyen motor, bir fabrikadaki bütün tezgâhları çalıştırabilmekteydi. 1807'de Amerikalı Robert Fulton buhar makinesini gemilere uyguladı. 1825'te demir raylar üzerinde yürüyen ve buhar kuvvetiyle çalışan ilk lokomotif çalışmaya başladı. 1844'lerden itibaren Samuel Morse'un telgrafı, 1876'dan itibaren Alexander Graham Bell'in telefonu Avrupa toplumlarını, sanayi öncesi dönemle kıyaslanmayacak şekilde değiştirdi.

CEVAP E

Yakın Çağ'da Avrupa - II

22. Amerika'daki İngiliz kolonilerine yerleşen göçmenler İngiltere'de kilisede reform yapmaya çalışan, Tanrı önünde eşitlik ilkesine inanmaları nedeniyle eşitliğe bağlı ve dinî kuralların basitleştirilmesini isteyen, Prütan hareketinin takipçisidiler. Demokratik ilkeler ve uygulamalar, bu koloniler halkının yönetim tarzını oluşturmuştu. Amerika kıtasının, kuzey bölgelerindeki bu serbestlik ortamı, özerk devletler kurma düşüncesini geliştirmiştir. Çoğunluğunu Prütanların oluşturduğu koloniler, eşitlikçi inançlarının etkisiyle, Kuzey Amerika'daki çoğunluğa dayalı ilk siyasal yönetimi kuracaklardır.
- CEVAP B**
23. Napolyon Savaşları, çağdaş siyasal düşüncenin tohumlarını bütün Avrupa'ya yaymakla beraber, bu tohumların yeşermesi de 1815 - 1848 arasında olmuştur. Bu dönemin ana unsurları, mutlak monarşilere karşı hürriyetçilik, yani anayasalı siyasal sistemi savunan liberalizm ve, yabancı hegemonyası altında yaşayan "millî unsurlar"ın bağımsızlığına yönelik milliyetçilik hareketleridir.
- CEVAP B**
24. Sosyalizm akımı 19. yüzyılın ikinci yarısında, kendi içinde tartışmalar dönemi geçirdikten sonra, Rusya'da 1917 Ekimi'ndeki Bolşevik İhtilâli ile uygulama alanına ve dolaşısıyla milletlerarası politikaya girecektir.
- CEVAP A**
25. Avrupa sahnesine yeni bir "İtalya" ve yeni bir "Almanya" devletinin ortaya çıkması, Avrupa politikasında ve kuvvet münasebetlerinde yeni bir dönem açmış ve 1871'den sonra Avrupa diplomasisinin yapısını değiştirmiştir.
- CEVAP E**
26. Birinci Dünya Savaşı'nın çıkmasında, Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkan toprakları üzerinde, 1878'den sonra gelişen Cermanizm-Slavizm mücadelesi başlıca sebep olmuştur. Önce Bulgaristan, sonra Bosna - Hersek ve Makedonya, bu mücadelenin toprak sahneleridir. 1877-1878 savaşı ile Rusya'dan, tarihinin en büyük darbesini yiyen Osmanlı Devleti, bundan sonra hızla yıkıntıya doğru gitmeye başlamıştır. Rumeli üzerindeki Cermanizm-Slavizm mücadelesine karşı tam bir acz içinde kalan Osmanlı Devleti, 1908 Meşrutiyet'i ile doğrulamak istemiş de, kaçınılmaz çöküntüye engel olamamıştır.
- CEVAP C**
27. Avrupa diplomasisinin politik oyunlarını kendi gelişme ve varlığı için tehlikeli gören Amerika, Monroe Doktrini'ni kendisine kalkan yaparak, her iki Amerika kıtasına da Avrupa emperyalizminin el atmasına engel olmuştur. Ancak, kendi ekonomik gelişmesi için Güney Amerika'yı gayet elverişli bir alan olarak görmüş ve Monroe Doktrini, Panamerikanizm, Dolar Diplomasisi ve hatta "Büyük Sopa" gibi vasıtalarla bu kıtayı sıkı bir şekilde nüfuzu altına almıştır.
- CEVAP D**
28. Prusya'yı 18. yüzyılda güçlü bir devlet haline getiren hükümdar, "Büyük Frederik" (Friedrich der Grosse) adı ile anılan II. Frederik olmuştur. 1740- 1786 yıllarında hükümdarlık yapmıştır. II. Frederik, o zamanlar "aydın istibdat" denen bir akımın en kuvvetli temsilcisi sayılır. Ülkesini daima çağdaşlaştırmak için çalışmış, filozoflarla dost olmuş ve güçlü ve disiplinli bir ordu kurmuştur.
- CEVAP B**
29. Prusya 1748'deki Aixla-Chapelle Antlaşması ile Avusturya'dan Silezya'yı almıştır. Avusturya İmparatoriçesi Maria Theresa, Silezya'yı almak için 1756'da Yedi Yıl Savaşları'nı açmış ise de, başarılı olamamış ve 1763'de Prusya ile Avusturya arasında imzalanan Hubertsburg Barışı, Silezya'nın kesin olarak Prusya toprağı olduğunu kanıtlamıştır. 1772'de yapılan Lehistan'ın birinci paylaşımında da Prusya, Dantzig hariç olmak üzere, Lehistan Prusyası denen toprakları aldı.
- CEVAP C**
30. 16. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa sahnesine çıkan kuvvetli devletlerden biri de Rusya'dır. Çarlık Rusyası'nın kuruluşu 16. yüzyılın ortalarına kadar gider. Altınordu Hanlığı'nın Rusya'daki hâkimiyetinin 16. yüzyılda sona ermesi üzerine, Moskova Prenslığı'nın başına geçen IV. Ivan (veya Korkunç İvan), 1533'de Çar unvanını almıştır. "Rus Çarlığı" bu şekilde başlamıştır. IV. İvan 1584'te öldükten sonra Rus Çarlığı, bir süre karışıklıklar içinde kaldı. Nihayet 1613'de Rus Çarlığı'na Mihail Romanov getirildi. Bundan sonra 1917'ye kadar Rusya'yı Romanof hanedanı yönetecektir.
- CEVAP A**

Yakın Çağ'da Avrupa - III

1. I. Petro (veya diğer adı ile Deli Petro), bir kara devleti olan Rus Çarlığı'nı denizlere çıkarmak ve Rusya'ya denizler üzerinde pencere açmak istemiştir. Bu denizler de tabii olarak Baltık Denizi ve Karadeniz'di. Petro, Rusya'nın güçlü bir devlet olabilmesi için denizlere çıkmasının şart olduğuna inanmıştı. Halbuki o sırada Baltık Denizi'ne İsveç ve Karadeniz'e Osmanlı İmparatorluğu egemen bulunuyordu. Bu sebepten, Petro'nun denizlere açılma mücadelesi, özellikle bu iki devletle olmuştur. 1699 Karlofça Antlaşması ile Rusya, Karadeniz kıyısındaki Azak'ı almışsa da, 1711 Prut Anlaşması ile tekrar Osmanlı İmparatorluğu'na iade etmek zorunda kalmıştır.

CEVAP D

2. Rus İmparatoru I. Petro İsveç ile 1709'da yaptığı Poltava Muharebesi'nde de İsveç'i yendi ve Neva nehrinin denize döküldü bölgeyi alarak, burada Petersburg şehrini kurdu ve hükümet merkezini de buraya nakletti. İsveç'in Rusya ile mücadeleye devam etmesi ve yine mağlup olması üzerine 1721'de imzalanan Nystad Barışı ile Petro, İsveç'ten, Karelia, Ingemanland, Estonya ve Letonya'yı alarak Baltık Denizi'nin doğu kıyılarına yerleşti.

CEVAP A

3. Voltaire'in "Kuzey'in Semiramis'i" dediği Çariçe Katerina, kendisinin de itiraf ettiği gibi, bir kadından fazla, bir erkeğin niteliklerine sahipti. Aslen Alman olan Katerina, III. Petro ile evlendikten sonra Ortodoksluğu kabul etmiş ve bir Rus'tan daha fazla Rus olmuştur. Mostesquieu'yu okumuş, Voltaire ile yazışmaları olmuş ve Diderot'u sarayında ağırlamıştır. Bu Fransız aydınları ile temasları sonucu, bazı liberal fikirlere sahip olarak bazı reformlar da yapmıştır.

CEVAP C

4. 1768-1774 Savaşı sonunda imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'yla II. Katerina, Azak Denizi'nin ağzını kapayan Kerç, Yenikale ve Kefe, Dinyeper Nehri ağzındaki Kılburun kalelerini, Azak kalesi etrafındaki toprakları ve Bug Nehri ile Dinyeper arasındaki toprakları almıştır. Yine bu antlaşma ile Kırım'a bağımsızlık verilmiştir ki, bu, Kırım'ın Rusya tarafından ilhakı için atılmış ilk adımdı. Bu toprak kazançlarının dışında Rusya, yine Kaynarca Antlaşması ile, Karadeniz'de ticaret gemilerini dolaştırmak ve boğazlardan Akdeniz'e geçirme yetkisini de elde etmiştir. Antlaşmanın 7. maddesiyle de Rusya, Osmanlı İmparatorluğundaki Ortodokslar üzerinde bazı imtiyazlar elde etmişti ki, bu da sonradan, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Ortodoksları kıskırtmak için Rusya'ya çok fırsat verecektir.

CEVAP E

5. Avusturya İmparatoru II. Jozef ile ittifak yapan II. Katerina, 1787'de Osmanlı İmparatorluğu'na tekrar savaş açmış ve bu savaşın sonunda imzalanan Ocak 1792 tarihli Yaş (Jassy) Antlaşması ile Rusya'nın sınırlarını Karadeniz'in batı kıyısında Dinyester Nehri'ne kadar uzatmış ve Kırım'ı da ilhak ederek, Karadeniz'in kuzey kıyılarını tamamen eline geçirmiştir.

CEVAP B

6. Fransız İhtilali çıktığı zaman artık bir Lehistan Devleti yoktur. Çünkü, bu ülkenin topraklarının 1772'de Rusya, Avusturya ve Prusya arasında bölüşülmesi ile, bu devletin hayatı sona ermiştir.

CEVAP A

7. XIX. yüzyılda Avrupa'nın en güçlü ve büyük devleti olan İngiltere, Fransa'nın en büyük rakibi ve düşmanı olduğu gibi, Napolyon Savaşları sırasında, Fransa'ya karşı en güçlü direnmeyi gösteren, bu direnmeyi organize ve finanse eden ve sonunda galibiyeti sağlayan İngiltere olmuştur.

CEVAP E

8. İngiltere'yi, 1485'ten 17. yüzyılın ilk yıllarına kadar Tudor hanedanı yönetmiştir. Tudor hanedanından sonra İngiltere, 1603'ten 1688'e kadar, Stuart hanedanının hükümdarlığı altında bulunmuştur. 1688-1714 yılları arasında Orange hanedanı başta bulunmuş ve 1714'te İngiltere tahtını, Avrupalı bir hanedan olan Hanotra hanedanı ele geçirmiştir.

CEVAP C

9. İngiliz denizciliğinin gelişmesinde, 1649 ile 1660 yılları arasında Stuart hanedanının yönetimini ortadan kaldırıp askerî bir diktatörlük kuran Cromwell 1651'de "Navigation Act", yani "Denizcilik Kanunu" denen bir kanun çıkarmış ve dışardan İngiltere'ye gelen bütün ithal mallarının İngiliz gemileriyle taşınmasını şart koşmuştur. Bu kanun, İngiliz gemiciliğinin hızla gelişmesinde çok önemli bir faktör olmuştur. Bu kanun yüzünden Cromwell, yine kuvvetli bir denizci ülke olan Hollanda ile savaş yapmak (1652-1654) zorunda kalmış ve Hollanda'yı yenmiştir. Keza, Güney Amerika'daki İspanyol sömürgeleriyle ticaret yapabilmek için İspanya ile de savaş yapan (1654-1658) Cromwell, onu da yenmiş ve istediği ticaret yapma hakkını elde etmiştir.

CEVAP B

Yakın Çağ'da Avurpa - III

10. Cromwell'in ölümünden sonra İngiltere, demokratik gelişme bakımından önemli bir olaya sahne olmuştur. Cromwell'den sonra tekrar iktidara gelen Stuart kralları, ülkeyi mutlak bir şekilde yönetmek istediler. Bu ise, Kral ile Parlâmento arasında bir mücadeleye sebep oldu. Bu mücadelede parlamento ikiye ayrıldı: Tory'ler (bugünkü Muhafazakâr Parti), kralın yetkilerinin artırılmasına taraftardı. Buna karşılık Whigler (Liberal Parti) ise, parlamentonun Kral karşısındaki yetkilerinin artırılmasını istiyordu. Bu mücadele 1688 yılına kadar sürdü. Bu tarihte İngiltere tahtına Orange hanedanından William getirildi. Kral William, 1689 Şubatında, "Haklar Beyannamesi"ni kabul ederek, parlamentoya gayet geniş hak ve yetkiler tanıdı. O kadar ki, William hükümdarlığa, bu beyannameyi kabul etmek şartıyla getirilmişti ve beyanname yayımlandıktan sonra, kendisine ve karısı Mary'ye hükümdarlık tacı parlamento tarafından giydirildi. Yani krala, hükümdarlık etme yetkisini parlamento vermiş oluyordu. Bu ise, o sırada Avrupa monarşilerinde yerleşmiş olan "İlahi Hukuk" teorisinin İngiltere'de sona erdirilmesi demektir. Ayrıca, parlamentonun Kral karşısındaki üstünlüğünü belirten ve kralın yetkilerini esaslı bir şekilde sınırlayan Haklar Beyannamesi, İngiliz demokrasisinin en önemli belgelerinden biridir.
11. İngiliz sömürgeciliğinin gelişmesinde en büyük adım, Yedi Yıl Savaşları sonunda, 1763'te, Fransa ve İspanya ile imzaladığı Paris Antlaşması olmuştur. Bu antlaşma ile İngiltere, bütün Kanada'yı, bugünkü Amerika'da Missisipi Nehri'nin bütün doğu kısımlarını almış ve Fransa'yı Hindistan'dan çıkararak bütün Hindistan'ı ele geçirmiştir.
12. 1783 yılında, İngiltere tarihinin en parlak başbakanlarından William Pitt başbakan oldu. William Pitt, başbakan olduğu zaman henüz 24 yaşında bulunuyordu. Bu "harika çocuk"un başbakanlığı Türk tarihi bakımından da önemlidir. Zira İngiltere'nin, 1791'den 1878'e kadar devam eden, "Osmanlı İmparatorluğu'nun toprak bütünlüğünü koruma politikası" Başbakan William Pitt tarafından başlatılmıştır. Katerina'nın, Avusturya ile birlikte, Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalama amacı ile açtıkları 1787-1792 Savaşı'nda, Pitt, Rusya'nın Akdeniz'e inmesinin yaratacağı tehlikeyi görmüş ve savaşı durdurması için 27 Mart 1791'de Rusya'ya bir ultimatom göndermiştir.
13. Hollanda, 1648 Vestfalya Antlaşması ile, İspanyol egemenliğinden kurtularak bağımsızlığını almıştı ve Avrupa'nın sömürgeci devletlerinin başında geliyordu. Hollanda, bu sömürgeciliğini özellikle denizciliğine borçluydu. İhtilal çıktığı zaman 2.5 milyon kadar bir nüfusu olan bu ülkenin, hiç kara ordusu yoktu. 17. yüzyılın ikinci yarısında İngiltere'ye yenilen Hollanda, 1715'ten itibaren İngiltere'nin nüfuzu altına girmişti. O kadar ki, yüzyılın ikinci yarısında, Hollanda için, "İngiliz gemisinin dümen izinden giden bir mavna" deniyordu.
14. İsviçre, 17. yüzyıldan beri 13 kantondan meydana gelen bir "Konfederasyon"dur. İsviçre'nin bağımsız bir devlet olarak tanınması, 1648 Vestafalya Antlaşması iledir. Fakat İsviçre Avrupa politikasında önemli bir rol oynamaktan uzaktır. Napolyon, 1798'de İsviçre'yi işgal edecek ve burada 1803 yılına kadar devam edecek olan bir Helvetya Cumhuriyeti kuracaktır. Napolyon, 1803'te İsviçre'yi tekrar bir konfederasyon hâline getirecektir.
15. Amerika'nın keşfinden sonra, Kuzey Amerika kıtasında, Avrupa sömürgeciliğinin hücumuna uğramıştır. Bu sömürgeci devletlerin başında, İspanyollar, Fransızlar ve İngilizler geliyordu. İlk önce İspanyollar 1565'te Florida'da ilk koloniyi kurmuşlar ve daha sonra da Batı Florida ve Teksas'ı ele geçirerek Kaliforniya'ya kadar olan toprakları kontrolleri altına almışlardır. Fransızlar ise ilk defa, 1534'te, bugünkü Kanada'ya gelmişlerdir. Fakat ilk yerleşme 1604'de, Saint-Laurent Nehri ağızlarında meydana gelmiş ve 1608'de bu günkü Quebec şehrini kurmuşlardır. İngilizlerin Kuzey Amerika'da devamlı yerleşmeleri ilk defa 1607 yılında bugünkü Virginia'da olmuştur.
16. 13 koloni ile İngiltere arasında yapılan Saratoga Savaşında Fransa'da sahte bir şirket kurulmuş bu şirket aracılığıyla masrafları bizzat Fransız hükümeti tarafından karşılanan silah ve mühimmatlar 13 koloniyeye ulaştırılmıştır. Fransız tarihçisi Jacques Rainville, "Bizim askerî ve mali yardımımız olmasaydı Amerikan âsilerinin ezilecekleri muhakkaktı" der ki, Amerikan tarihçileri de, Fransa'nın yardımının Saratoga Zaferi'nin kazanılmasında büyük rolü olduğunu kabul ederler.
17. Amerikan bağımsızlık savaşında sırasıyla Fransa, İspanya ve Hollanda 13 koloniyeye yardım etmiştir.

CEVAP D

CEVAP C

CEVAP A

CEVAP E

CEVAP B

CEVAP E

CEVAP D

CEVAP E

Yakın Çağ'da Avrupa - III

18. 1789 'da kurulan Kurucu Meclis üyeleri, İngiliz parlamenter sisteminde bir gelenek olduğu üzere, birtakım kulüpler kurarak buralarda kümelenmişlerdi. Bunların başında Jacobinler geliyordu. Jacobin'ler meşruti monarşiye taraftardılar. Buna karşılık Cordelierler ise Cumhuriyetçi idiler. Lâkin Jacobin'lerin içinde beliren aşırı ihtilâlciler, Jacobinlerin bölünmesine sebep olacak ve ılımlı Jacobinler ayrılacak, buna karşılık diğer Jacobin'ler de Cordelier ve Montagnardlar gibi solcu cumhuriyetçilere ayrılacaklardır. Bu siyasal gruplaşmalar, özellikle, 1791'de ilk anayasanın kabulünden sonra daha da şiddetlenecektir.
- CEVAP A
19. Camille Desmoulin adlı genç bir gazetecinin halkı ateşleyen bir konuşması üzerine halk heyecana geldi ve siyasal mahkûmların hapsedildiği Bastille hapisanesine 14 Temmuz 1789 günü saldırdı ve bütün mahkûmları serbest bırakarak hapisaneyi ateşe verdi. Bastille, âdeta despotik rejimin bir simgesi idi. O tarihten sonra 14 Temmuz tarihi, Fransa'da millî bayram günü olarak kutlanmaya başlanmıştır.
- CEVAP B
20. 1791 Anayasası Mostesquieu'nun "kuvvetler ayrılığı" ilkesine göre hazırlanmıştı. Yürütme yetkisi krala aitti. Yalnız kral o mevkiye, "Allah'ın inayeti ve halkın isteği "ile gelmişti. Bakanların atanması krala aitti. Yasama gücü, yani kanun yapma yetkisi Meclis'e aitti. Kral bu kanunları uygulamakla yükümlüydü. Yalnız, Meclis üyeleri, yılda en az üç işçi gündeliği vergi ödeyen seçmenler tarafından seçilecekti. Görülüyor ki, seçim hakkı gerçek anlamda demokratik esasa dayanmıyordu. Kurucu Meclis, "millî egemenlik" kavramını böyle düşünmüştü. Yargı ise doğrudan halk tarafından seçilen yargıçlar tarafından kullanılacaktı.
- CEVAP D
21. İhtilalden sonra Prusya kralı ile Avusturya İmparatoru, Saksonya'daki Pillnitz şatosunda bir araya gelerek Fransa'nın durumunu görüşerek 27 Ağustos 1791 günü bir bildiri yayımladılar. Pillnitz Bildirisi adını alan bu belgede, Fransa kralının hâlen içinde bulunduğu durumun bütün Avrupa hükümdarlarını ilgilendirdiği, tacın ve halkın çıkarlarına uygun bir hükûmetin kurulması imkânlarını XVI. Luis'e sağlamak üzere bir araya gelecekleri ve diğer devletlerin desteği de sağlanınca, bu amacı gerçekleştirmek için harekete geçileceği bildiriliyordu.
- CEVAP D
22. Prusya'ya karşı kazanılan Valmy savunmasının yapıldığı gün Yasama Meclisi de toplanır. 21 Eylül 1792 günkü toplantıda ise, Krallığın ilgası ile Cumhuriyet'in ilanına karar verilir. Bu sürede Fransa'da krallık ve onunla birlikte, 1789'dan beri devam eden "meşruti monarşi" sona erer ve Cumhuriyet Dönemi başlar. Buna, Fransa tarihinde I. Cumhuriyet denir ve 1804 Aralık ayına kadar devam edecektir. Cumhuriyet rejiminin ilk meclisi "Convention" (Konvansiyon) adını alır. 749 kişiden oluşan bu Meclis halk tarafından seçilmişti.
- CEVAP C
23. 1794 yılında, Savaş durumu tekrar Fransa'nın lehine döndü. Konvansiyon'un aldığı sert tedbirler 1794 yılında etkilerini göstermeye başladı ve durum düzeldi. Fransız orduları 1794 Haziran'ında Fleurus Muharebesi'nde Avusturyalıları yenerek Belçika'ya girdiler. Arkasından Ren'in sol kıyılarını, Köln ve Coblenz'i tekrar ele geçirdiler. Diğer bir Fransız ordusu ise İngiliz ve Hollandalıları yenerek Hollanda'yı işgal ettiler.
- CEVAP C
24. 1795 yılında Fransa Cumhuriyeti ile Prusya arasında imzalanan bir antlaşma ile ilk defa Fransa bir Avrupa devleti tarafından tanınmıştır.
- CEVAP E
25. Fransa'da normal bir yönetime geçmek üzere, 1795 Ağustos'unda, III. Yıl Anayasası denen yeni bir Anayasa ile "Directoire" (direktuar) yönetimi kuruluyordu. Bu yeni rejimin özelliği, yürütme kuvvetinin bir tek kişi yerine, beş kişilik bir kurula verilmesiydi. Zira "Terör" yönetimi, yürütme yetkisinin bir tek kişiye verilmesinin sakıncalarını göstermişti. Bu sefer, yürütme yetkisi, kararlarını çoğunluk ilkesine göre alan 5 kişilik bir kurula veriliyordu. Bu kurula "Direktörler Meclisi" (directoire) ve üyelerine de "Direktör" yani yönetici deniyordu.
- CEVAP A

Yakın Çağ'da Avurpa - III

26. Napolyon'un bütün kuzey İtalya'ya kontrol altına alması üzerine, Avusturya Napolyon ile, 17 Ekim 1797'de, Campo Formio (kuzey-doğu İtalya'da Udine yakınlarında bir köy) Barışını imzalamak zorunda kaldı. Campo Formio Barışına göre: 1795'de Fransa'nın işgal ve ilhak ettiği Belçika'nın, Fransa'ya ait olduğunu Avusturya kabul ediyordu. Belçika'nın kaybına karşılık, Venedik Cumhuriyeti toprakları, Avusturya ile Fransa arasında bölüşü yordu. Adige Nehri'ne kadar olan Dalmaçya kıyılarını Avusturya alıyordu. Adige Nehri'nin sağında kalan topraklar, Napolyon'un kurduğu "Cisalpine" Cumhuriyeti'nin oluyordu. Venedik'e ait Yedi Ada'yı Fransa alıyordu. Venedik donanması da keza Fransa'ya geçiyordu.
27. Napolyon İngilizlerin Uzak Doğu sömürge yollarını kesmek, Mısır'ı ele geçirip orada bir kanal açmak amacıyla Osmanlı toprağı olan Mısır'ı işgal eder. Bu işgal sırasında Osmanlıya bağlı kölemen beyleriyle Ehraımlar ve Ebu-kır savaşlarını yapar. Kuran düşmanı olmasına rağmen halkın sempatisini kazanmak amacıyla "Mısır halkı! Size, dininizi yıkmak için geldiğimi söyleyeceklerdir. İnanmayınız. Onlara, haklarınızı iade etmek, sizi sömürenleri cezalandırmak için geldiğimi ve Memluklerden daha fazla Allah'a, Peygamberine ve Kur'an'a saygı duyduğumu söyleyiniz." demiştir. Bu propagandaların etkisiz kaldığı da söylenemez. Mısır halkı kendisine "Sultan el-Kebir" (Büyük Sultan) diyordu. Mısır'a çıktığı sırada ise, hem Papa'dan ve hem de Mekke Şerifi'nden mektup almıştır. Papa, mektubunda kendisine "Çok sevgili oğlum" diye hitap ederken, Mekke Şerifi de kendisine "Kutsal Kâbe'nin koruyucusu" diyordu.
28. Malta Şövalyeleri Rus Çarı'nın himayesine girmişlerdi. Napolyon'un, Mısır'a gelirken Malta'yı alması Rusya'yı sinirlendirdi. Campo Formio Antlaşması ile Yedi Ada'yı alan Fransa, buradan Mora ve Arnavutluk'ta kışkırtmalar yapıyordu. Balkanlar'a kendisi göz koyan Rusya, buraların Fransa'nın eline geçmesinden korkmaya başladı. Mısır'ı ele geçiren Napolyon, buradan yukarı çıkabilir ve Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkabilirdi. Halbuki Osmanlı İmparatorluğu'nun toprakları üzerinde Rusya'nın emelleri vardır. Bu sebeple, İngiltere Aralık 1798'de ve Rusya da Ocak 1799'da Osmanlı Devleti'yle ittifak yaptılar. Tarihte ilk defa olarak Rus donanması Boğazlar'dan geçti ve Osmanlı donanması ile birlikte Yedi Ada'yı zapt etti. İngiliz gemileri de ihtiyaçlarını Osmanlı limanlarından sağlıyordu.
29. 25 Mayıs 1799 yılında Osmanlı ordusu komutanı Cezzar Ahmet Paşa'ya yenilen Napolyon Mısır'ı terk etmek zorunda kalmıştır.
30. Napolyon Ruslarla yaptığı Novi Savaşı'nda yanılmış, bu durum Fransa'nın durumunu daha da kötüleştirmiştir.
31. Napolyon Viyana yakınlarında Austerlitz kasabası civarında, 2 Aralık 1805'te, ortak Avusturya-Rusya ordularını büyük bir yenilgiye uğrattı. Austerlitz Muharebesi'ne, "Üç İmparatorlar Muharebesi" denir. Zira, her üç devletin imparatorları da ordularının başında bulunuyordu. Bunlar I. Napolyon, II. François ve I. Aleksandır idi.

CEVAP D

CEVAP B

CEVAP A

CEVAP C

CEVAP A

CEVAP B

Yakın Çağ'da Avrupa - IV

1. Osmanlı - Fransız Savaşı sonunda Padişah III. Selim, 30 Ekim 1799 tarihli bir ferman ile İngiliz ticaret gemilerine Karadeniz'de dolaşma ve ticaret yapma yetki ve izni vermiştir. Böyle bir izin ilk defa olarak İngiltere'ye verilmeğe teydi.

CEVAP B

2. Rusya, Avusturya ve Prusya arasında 26 Eylül 1815'te kurulan "kutsal ittifak"a göre Hıristiyanlığın ilkelerine, adalet, şefkat ve barış ilkelerine göre hareket edeceklerdi. Üç hükümdar, daima, gerçek ve çözülmez kardeşlik bağları ile bağlı kalacaklardı. Ve aynı zamanda, tebaalarına da bir "aile babası" gibi davranacaklardı. Yine üç hükümdar, aynı bir dinin üyeleri olarak, kendilerini, Hıristiyanlığın üç ana kolunun, Allah tarafından görevlendirilmiş temsilcisi sayıyorlardı. Başka bir deyişle, Avusturya Katolikliği, Prusya Protestanlığı ve Rusya da Ortodoksluğu temsil etmekteydiler. Nihayet, antlaşmada, tebaalarına da nasihatte bulunan hükümdarlar, barışın ancak Hıristiyanlık ilkelerinin uygulanması ile korunabileceğini söylüyorlar ve tebaalarından Hıristiyanlığa bağlı kalmalarını istiyorlardı.

CEVAP B

3. 1815 yılında İngiltere, Prusya, Rusya ve Avusturya arasında dördümlü ittifak kurulur, bu ittifak yayımladığı bildiri ile Fransa'yı büyük devletler safından çıkararak Meternik Sistemi'ni dünyaya duyurur.

CEVAP B

4. 27 Temmuz 1830 günü Paris sokaklarında ayaklanmalar başladı. İlk harekete geçenler, liberallerin aşırı kolunu teşkil eden Cumhuriyetçilerdi. Bunlara öğrenciler ve işçiler ve nihayet halk da katılınca, Paris sokaklarında üç gün süren kanlı çarpışmalar oldu. 30 Temmuz'da liberal milletvekillerinin kurduğu bir Yürütme Konseyi, X. Charles'in krallıktan düşürüldüğünü ve Orléans hanedanından Duc d'Orléan'in I. Louis Philippe adı ile kral olduğunu ilan etti. Duc d'Orléan, Fransız İhtilali'ne olan sempatisi ve liberal fikirleriyle tanınmıştı. İhtilalciler, "Cumhuriyet" ilan edememişlerdi. Çünkü, Cumhuriyet'in ilanının Avrupa ile yeni bir savaşa sebep olacağını görmüşlerdi. Anayasa ise, gerçek demokratik ilkelere göre değiştirildi ve Louis-Philippe "Fransa Kralı" değil, "Fransızların Kralı" unvanını aldı.

CEVAP E

5. Belçika ihtilali, 25 Ağustos 1830 gecesi Brüksel operasında başladı. Oynanmakta olan oyunun konusu ise, Napoli halkının İspanyol egemenliğine karşı ayaklanması idi. Oyun sırasında, seyirciler arasında bulunan öğrenciler, birdenbire "Kahrolsun Hollandalılar" diye bağırmağa başladılar. Ve bu hareket sokaklara yayıldı. Buradan da bütün Belçika'ya. İhtilal böyle başladı. 1831 yılında kurulan Belçika I. Dünya Savaşı'nda Almanlar tarafından işgal edilene kadar tarafsız devlet statüsüne sahip olmuştur.

CEVAP A

6. Trafalgar Muharebesi, 21 Ekim 1805'de İngiliz donanması ile Fransız ve İspanyol donanmaları arasında, İspanya'nın güneyindeki Trafalgar Burnu'nun batısında gerçekleşen deniz muharebesidir, İngilizlerin zaferiyle sonuçlanmıştır.

CEVAP A

7. Karl Marx Das Kapital'in birinci cildini 1856'da yayınlamıştır. Bununla beraber, Karl Marx ve yakın arkadaşı F. Engels 1848 ihtilallerinde fikri bakımdan gayet aktif olmuşlardır ve 1848'de Engels'le Marx meşhur "Komünist Manifestosu'nu" yayımlamışlardır. Bunun yayımlanmasından sonra Engels ve Marx işçileri bir milletlerarası teşekkülde birleştirmeye çalışmışlardır. Bu suretle milletlerarası proleteriyayı organize etmek suretiyle komünist ihtilaline gitmeyi düşünmüşler ve bu amaçla da Marx ve Engels'in çabasıyla 1864'te ilk defa olarak İngiltere'de I. Enternasyonal adını verdiğimiz bir Milletlerarası İşçi Federasyonu kurulmuştur.

CEVAP D

8. Napolyon'un Sedan'da Prusya'ya esir düşmesi üzerine, halk 4 Eylül günü Meclis'i basar. Sosyalistler "Komün" yönetimini kurarak, ilk komünist rejim denemesine girişir. Ancak "Millî Savunma" hükümeti kurularak Cumhuriyet ilan edilir. İkinci İmparatorluk bu suretle sona erer, Fransa tarihinde, "fiilen" de olsa Üçüncü Cumhuriyet dönemi başlar.

CEVAP B

9. 18 Ocak 1871 günü "Alman İmparatorluğu'nun kurulduğu ilan edildi. Güney Alman devletleri artık imparatorluğa dahil olmuştu. Bu suretle Alman millî birliği tamamlanmıştı. Kral I. Wilhelm, "Almanya İmparatoru" ve Bismarck da "Şansölye" unvanını alıyordu.

CEVAP A

Yakın Çağ'da Avurpa - IV

10. 1 Mayıs 1871'de imzalanan Frankfurt Barışı ile Almanya Fransa'dan Alsace-Lorraine topraklarını almıştır. Ayrıca, Fransa Almanya'ya 5 milyar frank savaş tazminatı ödemeyi kabul etmiştir.
- CEVAP D**
11. Bu antant Almanya, Rusya ve Avusturya arasında imzalanmıştır. Bu antant aynı zamanda 1815 yılında imzalanan Kutsal İttifakı da hatırlatmaktadır.
- CEVAP A**
12. Bismarck'ın, Fransa'yı Tunus'u almaya ve hatta daha ötesinde sömürge maceralarına teşvik ettiği bir gerçektir. Fakat, bunları, bir yandan Fransa ile dostluğu geliştirmek ve öte yandan da Fransa'ya 1870'in acılarını unutturmak için yaptığı da bir gerçektir. Fransa'nın Tunus'u ele geçirmesi, İtalya'yı Üçlü İttifak'a itmiştir.
- CEVAP C**
13. Tunus konusunda Fransa'yı teşvik eden bir diğer devlet de İngiltere'dir. İngiltere, 1875'de, bir Fransız şirketi olan Süveyş Kanal Şirketi'nin bir kısım hisse senedini eline geçirip arkasından 1878'de Kıbrıs'a yerleşmek suretiyle Doğu Akdeniz'de kuvvetli bir duruma geçince, Fransa'nın tepkilerini gidermek için, Kıbrıs Anlaşması'nı protesto eden Fransız Dışişleri Bakanı VVaddington'a, İngiltere Dışişleri Bakanı Salisbury, "Kartaca'yı barbarların elinde bırakamazsınız. Orada ne isterseniz yapınız. Bu bizi ilgilendirmez" diyerek, Kıbrıs'a karşılık Fransa'ya Tunus'u teklif etmişti.
- CEVAP A**
14. Ayastefanos Antlaşması gereği Osmanlı Devleti Rusya'ya 1 milyar 410 milyon ruble savaş tazminatı ödeyecekti. Fakat Rus Çarı, Osmanlı Devleti'nin mali sıkıntısını göz önünde bulundurarak, bu tazminatın 1 milyar 110 milyonundan vazgeçmiş, fakat buna karşılık, Batum, Kars, Ardahan, Eleşkirt ve Beyazıt Rusya'ya bırakılmıştır.
- CEVAP E**
15. Avusturya, büyük bir Bulgaristan'ın, kendisinin Selanik yolunu keseceğini gördü. Ayrıca, Bulgaristan Rusya'nın etkisinde olacağına göre, Rusya'nın Balkanlar'daki egemenliği tartışmasız bir dayanak kazanmış olacaktı. Kaldı ki, Rusya, Ayastefanos ile Karadağ'ın da topraklarını genişletip bu devleti bağımsız yapmakla, Avusturya'nın Adriyatik'e çıkışını da engellemek istiyordu. Avusturya bütün bunların düzeltilmesini istediği için antlaşmaya karşı çıkmıştır.
- CEVAP C**
16. İngiltere 23 Mayıs 1878 günü, yani Berlin Kongresi'nin toplanmasından üç hafta önce, Osmanlı Devleti'ne 48 saat süreli bir ultimatom verir. Ultimatomda, Kıbrıs Adası'nın işgal ve idaresinin İngiltere'ye bırakılması istenir ve bu isteğin kabul edilmemesi hâlinde, İngiltere'nin dostluğunun geri çekileceği ve sonucun ise Osmanlı İmparatorluğu'nun paylaşılması olacağı bildirir. Hatta ultimatomda, İngiltere'nin, Rusya'nın İstanbul'dan geri çekilmesi ve Bulgaristan sınırlarının küçültülmesi için Rusya ile müzakere hâlinde olduğu, eğer Osmanlı Devleti bu ultimatomdaki istekleri kabul etmeyecek olursa İngiltere'nin bu konudaki müzakere teşebbüsü derhal kesilecek ve bunun ilk sonucu İstanbul'un işgali ve Osmanlı İmparatorluğu'nun bölüşülmesi olacağı söylenir.
- CEVAP E**
17. Mançurya'ya egemen olmak amacıyla savaş çıkar, Japonya galip gelir, ABD'nin arabuluculuğu ile 5 Eylül 1905'te Portsmouth Barış Antlaşması imzalanır. Japonya, bu antlaşmayla Rusya'nın Mançurya, Kore ve Kuzeydoğu Çin'deki etkisini ve gelişmesini engelleyerek, kendisi buralarda söz sahibi haline gelmiştir. Bu suretle de, Uzakdoğu'nun bu bölgesinde şiddetlenen Rus-Japon rekabeti, Japonya'nın üstünlüğüyle sonuçlanmıştır.
- CEVAP B**
18. Halepa Anlaşması'na göre, Girit Adası'nın valisi Hristiyan veya Müslüman olabilecektir. Vali Hristiyan olursa yardımcısı Müslüman, vali Müslüman olduğu takdirde yardımcısı Hristiyan olacaktı. Vali beş yıl için tayin edilecekti. 80 üyeli bir Vilayet Genel Meclisi olacak ve bunun 49'u Hristiyanlardan, 31'i de Müslümanlardan meydana gelecekti. Türkçe ve Rumca resmî dil olacaktır.
- CEVAP B**
19. Osmanlı İmparatorluğu'nda gerçek liberalizm hareketini 1865'te kurulan Yeni Osmanlılar Cemiyeti ile başlatmak yerinde olur. Kurucular arasında Namık Kemal'in de bulunduğu bu cemiyete daha sonra Ali Suavi, Ziya Paşa, Mısırlı Prens Mustafa Fazıl Paşa ve Mithat Paşa gibi siyasî tarihimizin önemli kişileri de katılmış ve Veliahd Murad Efendi ile Şehzade Abdülhamid Efendi de bu topluluk ile yakından ilgilenmişlerdir.
- CEVAP C**
20. Alaskayı ABD'ye satan devlet Rusya'dır.
- CEVAP E**
21. 1689'da Çin ile Rusya arasında imzalanan Nerchinsk Antlaşması ile hem sınır düzenlemesi ve hem de sınır ticareti düzenlemesi yapılmıştır. Nerchinsk Antlaşması, Çin'in imzaladığı ilk Batılı anlamdaki antlaşmadır.
- CEVAP B**

Yakın Çağ'da Avurpa - IV

22. Japon toplumunun en alt tabakasını Eta denen paryalar teşkil ediyordu. Onun üstünde tüccar ve esnafın meydana getirdiği Heymin denen sınıf bulunuyordu. Toplumun en üstünde ise asker-asiller yer almıştı. Ülkenin siyasal yapısı feodalite, yani derebeylik sistemidir. 19. yüzyıl ortalarında derebeylerin sayısı 276'yı buluyordu. Her derebeyliğin başında "Daymiyo" denen derebeyleri bulunuyordu. Daymiyo'lar, kendi derebeylikleri içinde mutlak otoriteye sahiptiler. Yönetim, adalet ve malî alanlarda geniş yetkileri vardı. Para bile basabiliyorlardı. Ayrıca, her daymiyonun kendi askeri vardı. Bu askerlere "Samuray" deniliyordu ve Samuraylar Japonya'nın askerî gücünü meydana getiriyordu.

CEVAP A

23. Çin Hükümeti 1839'da yayımladığı kararda, afyon kaçakçılığı için ölüm cezası getirmişti. Gerçekten bu konuda çok sıkı tedbirler de aldı. Bu ise İngiliz ticareti için güçlükler doğurdu. Çin hükümetinin afyon ticaretini önlemek hususundaki kararlılığı, İngiltere'nin bu ülke ile ticaretini de aksatmaya başlamıştı. Çin'in Canton'da aldığı tedbirler, İngiliz ve yabancı tüccarlar ile Çin makamları arasında olaylar çıkmasına sebep olunca, İngiltere ile Çin arasındaki münasebetler gerginleşti. Esasında, İngiltere bakımından, aradığı bahane ortaya çıkıyordu. Bu sebeple İngiltere 1839'da Çin'e askerî müdahaleye karar verdi. Afyon Savaşı denen İngiltere - Çin Savaşı böyle başladı. Savaş 1842 yılında imzalanan Nanking Antlaşması ile sona erdi.

CEVAP D

24. Çin'de yabancı düşmanlığının başlamasına neden olan antlaşma İngiltere ile imzalanan Nanking'dir.

CEVAP D

25. Çin'de Nanking Antlaşması'ndan sonra "Büyük Bıçaklar", "Küçük Bıçaklar", "İhtiyar Fenerler", "İhtiyar Kardeşler", "Haklı Yumruklar - Boxer" adında yabancı düşmanlığı üzerine kurulmuş örgütler kurulmuştur.

CEVAP E

26. Cadet, Octabrist, Bolşevik ve Menşevik adında siyasi grupların oluştuğu devlet Çarlık Rusya'dır.

CEVAP C

27. İlk gazete Paris'te yayımlandı. Kralın saray tarihçisi Renaudot tarafından "La Gazette" ismiyle çıkarılan gazete de haberler ve iş ilanları vardı. Pahalı satıldığı için orta gelirli beş-on kişi toplanarak gazete alırlardı. Zenginler arasında gazete okumak moda olmuştu.

CEVAP B

28. Çağdaş Osmanlı tarihlerinde "Deli" veya "Koca" sıfatlarıyla, genelde ise "Büyük" lakabıyla anılan I. Petro, Rusya'yı imparatorluk aşamasına yükselten ve modern çağlara taşıyan gerçek kurucusu ve yeniden yapılandırıcısıdır. Karadeniz'e açılmayı başaramamış olmakla beraber yirmi yıldan fazla sürmüş olan İsveç savaşlarını zaferle bitiren Rusya 1721, Niştat / Nystad Antlaşması ile Baltık Denizi'ne kesin olarak yerleşti.

CEVAP A

29. Diplomatik Devrim, Avrupa'daki uzun süreli ittifakların 1756'da bozularak, müttefiklerin yeni ittifaklar kurması olayıdır. 16 Ocak 1756'da İngiltere ile Prusya arasında Westminster Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma ile birlikte Avrupa'da "Diplomatik Devrim" başladı.

CEVAP B

30. II. Katerina Dönemi'nde Yemelyan İvanoviç Pugaçev isimli bir Kazak, Çar III. Petro olduğunu söyleyerek çevresine topladığı Kazaklar, Başkırtlar ve köylülerle 1773'te ayaklandı. Rus kuvvetlerini arka arkaya mağlup ederek Moskova ve Petersburg'u tehdit eder bir vaziyete geldi. Ancak General Suvorov karşısında aldığı yenilgiden sonra, yakın arkadaşlarının ihanetiyle 14 Eylül 1774'te yakalanıp, 1775 Ocak'ında öldürüldü. Bu ayaklanmanın izleri uzun süre devam etmiştir. Puşkin "Yüzbaşının Kızı" isimli romanında bu ayaklanmayı anlatır.

CEVAP C

Yakın Çağ'da Avrupa - V

1. İngiltere'de mekanik tohum ekme makinesinin 18. yüzyıl-da Jethro Tull tarafından icat edilmesinden sonra tarım-da verimlilik daha da arttı. Zira atların çektiği bu makine sayesinde tohumlar toprağa daha derin yerleştiriliyor ve bu işlem sırasında daha az tohum zayı oluyordu. Tull'un dışında da birçok Avrupalı mucit tarım alanlarının geliştirilmesi için önemli buluşlar yaptı.
CEVAP C
2. 1775'te Fransa'nın birçok bölgesi tahıl fiyatlarındaki artışı protesto eden köylü isyanları sonucunda harabeye döndü. Fransız köylüler, depolardaki buğdaya zorla el koydular. Bu isyanlar tarihe "Un Savaşı" olarak geçti ve isyanlar ancak krallığın asiler üzerine asker göndermesiyle yatıştırıldı. Buna rağmen "Un Savaşları" ve köylü isyanları Fransız İhtilali'nin önemli sebeplerinden birini oluşturdu.
CEVAP A
3. Aydınlanma yüzyılını "Aklını kullanma cesareti" olarak tanımlayan Immanuel Kant'tır.
CEVAP B
4. Thomas Paine 1776'da 47 sayfalık "Sağduyu" isimli bir risale yayınladı. Üç ay içerisinde 120 bin adet satan bu risalenin, o zamanki 13 Amerika kolonisinde hemen hemen herkes tarafından okunduğu iddia edilir. Büyük satışla rağmen tek kuruş telif ücreti almayan Thomas Paine, eseriyle koloni halklarına kendi bağımsızlıkları uğruna savaşmaları için açık bir çağrı yapıyordu. "Sağduyu", Amerika bağımsızlık meşalesini yakmıştı.
CEVAP A
5. 18. yüzyılda Avrupa seri savaflara sahne olmuştur. Bunların içerisinde en önemli olanları Veraset Savaşları olarak adlandırılan; İspanya Veraset Savaşları (1702-1714), Lehistan Veraset Savaşları (1733-1738), Avusturya Veraset Savaşları (1740-1748) ve Yedi Yıl Savaşları'ydı. (1756-1763) Avrupa Dünyası dışında meydana gelen en önemli savaş ise yaydığı siyasi ve toplumsal düşünceler bakımından Amerikan Bağımsızlık Savaşı'ydı. (1774-1783) Seksen Yıl Savaşları yani Hollanda Savaşı (1568 - 1648) yılları arasında yaşanmıştır.
CEVAP E
6. Fransa, Yedi Yıl Savaşları'nda (1756-1763) maruz kaldığı kayıpların ve utancın intikamını almak için, İngiltere'ye karşı Kuzey Amerika'daki on üç İngiliz kolonisi'nin 1774'te ayaklanmasını iyi bir fırsat olarak değerlendirdi. Söz konusu savaşta Fransa öncelikle kolonilere gizlice para ve silah yardımında bulundu ve daha sonra Amerika ile bir ittifak antlaşması imzaladı. (1778) Bu antlaşmayla; Fransa, Amerika İngiltere'den bağımsızlığını kazanana kadar, kolonilerle birlikte İngiltere'ye karşı savaşmayı kabul ediyordu.
CEVAP C
7. Montesquieu (1689-1755), "Acem Mektupları" ve "Kanunların Ruhunu" adlı eserlerinde Fransa'da yaşanmakta olan siyasi ve sosyo-ekonomik durumu ve dinî kurumların toplum üzerindeki olumsuz etkilerini sert bir dille eleştirdi. Mutlak otokratik yönetim anlayışına yani tek kişi egemenliğine dayalı krallık rejimine şiddetle karşı çıktı.
CEVAP D
8. Borodino Muharebesi ile Napolyon imparatorluğu ayakta tutacak askerî gücünü yitirmiştir.
CEVAP A
9. 1815'de liberal akımlar karşısında monarşik sistemleri korumak amacıyla Kutsal İttifak kurulur. Ortodoks Rusya, Katolik Avusturya ve Protestan Prusya'nın hükümdarları "Kutsal Kitap" altında Hristiyan geleneğine uygun dışa karşı dayanışmayı taahhüt ederler.
CEVAP B
10. 1818'de toplanan Aachen Kongresi'nde Fransa Kutsal İttifaka dâhil edilir ve bu birliktelik dışa karşı dayanışma meyvesini 1827 yılında Osmanlı donanmasına karşı gerçekleştirilen Navarin Baskını'nda verir. (Baskına İngiltere, Fransa, Rusya ortak filosu katılmıştır)
CEVAP C

Yakın Çağ'da Avurpa - V

11. Prusya (Almanya) 14 Haziran 1864 de Avusturya'ya savaş ilân etti. Yapılan Sadowa Savaşını Prusya'ya kazandı, iki devlet arasında Prag Antlaşması imzalandı. Sadowa Zaferi ile Bismarck, Alman Birliği'ni yarı yarıya gerçekleştirmişti. Sadowa Savaşı, yalnız Prusya - Avusturya arasındaki ilişkileri değil, Almanya'nın geleceğini de tayin etmiştir. Nitekim, bu savaş ve sonucunda yapılan antlaşma ile Alman birliğinin kurulmasının iki büyük engelinden biri ortadan kalkmış oldu.

CEVAP A

12. Osmanlı Sultanı Abdülaziz, 1867 yılında Fransa'ya gitmiş ve Paris milletlerarası sergisinin açılışında yer almıştır. Abdülaziz Londra, Viyana ve Budapeşte'yi de ziyaret etmiştir. Dönüşünde 1868 yılında Galatasaray Lisesi açılmıştır.

CEVAP D

13. Osmanlı anayasasının hazırlanmasında Fransız anayasasından istifade edilmiştir. Eğitim alanında Fransız modeli esas alınarak rüştiye, darülmualimin, darülfünun, tıbbiye, mühendishane gibi okullar açıldı. Bu okullarda Fransızca dersler verildi ve Fransa'ya öğrenci gönderildi. Pek çok alanda Fransızca yazılmış eserler Türkçeye çevrildi. Jön Türk hareketi de muhalefet dönemini Paris'te sürdürdü.

CEVAP B

14. II. Wilhelm Orta Doğu'da da sömürgeler elde edebilmek, İngiltere ve Fransa'yla rekabette güç kazanabilmek amacıyla Osmanlı Devleti ile iyi ilişkiler kurmaya çalıştı. 1889 ve 1898 yıllarında II. Wilhelm iki defa İstanbul'u ziyaret etti. Dönemin padişahı Abdülhamid ile iyi ilişkiler kurdu. Başta Goltz Paşa olmak üzere 1883 yılından itibaren sayıları on binin üzerine çıkan Alman subay ve görevlileri Osmanlı ordusu içinde I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar hizmet ettiler.

CEVAP C

15. İngiltere, 1878'de ele geçirdiği Kıbrıs konusunda Fransa'nın tepkilerini azaltmak amacıyla Fransa'yı Tunus'a yönlendiriyordu. Almanya ise, Fransa'ya 1870 yılında ele geçirdiği Alsace-Lorraine bölgesinin acısını unutturmak ve aralarındaki münasebetlerin de iyileşmesini istiyordu. Bundan dolayı da Fransa'nın yeni bölgelerle ve özellikle Tunus'la ilgilenmesi konusunda destek veriyordu. Fransa'nın Tunus'u işgal etmesine İtalya tepki gösterdi. Ancak İtalya'da gösterdiği tepki ve protestolarına karşılık alamadı. Trablusgarp'tan önce İtalya dikkatini Habeşistan'a çevirmişti. 1885'ten itibaren Habeşistan'a girmek isteyen İtalya, 1894'te buraya saldırdı ve 1896'da Habeşler tarafından ağır bir yenilgiye uğratıldı.

CEVAP D